

ORDO: BLATTOPTERA (HAMAM BÖCEKLERİ)

Vücutları üstten basık ve oval şekildedir. Renkleri kahverengiden siyaha kadar değişir. Dişileri kanatsızdır.

Başları serbest hareket edebilir. Petek gözleri başın iki yanındadır. Mağara ve karınca yuvalarında yaşayanlarda ise gözler körelmiştir. Özellikle karanlığa uyum için antenlerini sık sık hareket ettirerek etraftaki besini izlerler.

Ağız parçaları çiğneyicidir. Ağız parçalarında tatmaya ve koklamaya uygun yapılar gelişmiştir. Her türlü besinle beslenirler.

Kanatlar bazılarında kısalmış pul şeklinde kalmış ya da tamamen kaybolmuştur. Sıçrayıcı tipte bacakları olmamasına rağmen uzun aralıklarla sıçrayabilirler. Sıçrama sırasında ters düşerler.

Büyük bir kısmı tropiklerde, karanlık nemli yerlerde, çürümüş organik maddelerin altında, ağaç ve yaprak döküntülerinin dibinde, diğer bir kısmı ise toprakta kendilerine oyuk açarak ya da mağaralarda, karınca yuvalarında yaşar. Amfibia, kuş, sürüngen ve böcek yiyen canlılar erginlerinin; mantar türleri ise yumurtalarının en büyük düşmanlarıdır. Vektör canlılardır birçok mikrobiyal hastalığı taşırlar

Solunumları trakelerle olur. Sinir ve kas sistemleri böceklerde görülen genel sisteme uygundur. Boşaltım malpigi tüpleriyle sağlanır. Dolaşım sistemleri sırt taraflarında bulunan ve bütün vücut boyunca uzanan tüp şeklindeki bir kalple sağlanır. Erkek dişi bireyi salgıladığı feromonla bulur. Çiftleşme olayında spermalar spermatoforla iletilir

Mücadele için kullanılacak ilaçlar insan sağlığını olumsuz etkilemeyecek şekilde iyi seçilmelidir.

***Blatta orientalis* (Doğu Hamamböcekleri)**

***Periplanata americana* (American Hamamböcekleri)**

***Blatta germanica* (Alman hamam böceği)**

ORDO: MANTODEA (PEYGAMBER DEVELERİ)

Yırtıcı hayvanlardır. Yeşil ya da sarı kahverengindedirler.

Erginleri sinek, arı ve çekirge gibi böceklerle, larvaları yaprak bitleriyle beslenir. Büyük türleri kurbağa, kertenkele ve kuşlara saldırırlar. Kanatlarındaki desenleri bir çok türde düşmanını korkutmak için kullanılır.

Erkek dişisini kimyasal duyu organlarıyla ya da görme yoluyla bulur. Yumurtalarını kokon denilen paketler içinde saklarlar.

Ergini birkaç ay yaşar. Soğuk başlayınca ölürler. Bazı böcekçil kuşların, sürüngenlerin ve büyük yapılı yırtıcı kuşların dışında düşmanları yoktur.

Örn: *Mantis religiosa*

ORDO: PHASMIDA (ÇALI ÇEKİRGELERİ VEYA CADI ÇEKİRGELERİ)

Vücut yapıları bakımından 3 ana grupta toplanırlar.

1.Vücut sopa şeklinde uzamış, bacakları ince uzun ve kanatsız formlardır.

Örn: *Bacillus rossi*

2.Vücut tıknaz, bacaklar normal boyda, kanatlar hem erkek hem de dişi bireyde iyi gelişmiştir.

Örn: *Haeniella echinata*

3.Vücut sırt-karın yönünde basık, yanları geniş ve yeşil renklidirler. Yaprakları taklit ettiklerinden yürüyen yapraklar olarak bilinirler.

Örn: *Phyllium crurifolium*

Hepsinde baş küçük ve yuvarlaktır. Ağız çiğneyici tiptedir. Bileşik gözleri çekirgelere oranla daha az sayıda basit gözün birleşmesinden oluştuğu için onlarınkine oranla daha zayıf yapıdadır. Renk görme özellikleri yoktur.

Bacaklar ince uzun tutunucu tiptedir.. Arka kanatlar ise ön kanatlar gibi renklenmiştir.

Çalı çekirgeleri çalılar, yosunlar arasında yaşar. Geceleri hareket eder, canlı bitki kısımlarıyla beslenirler.